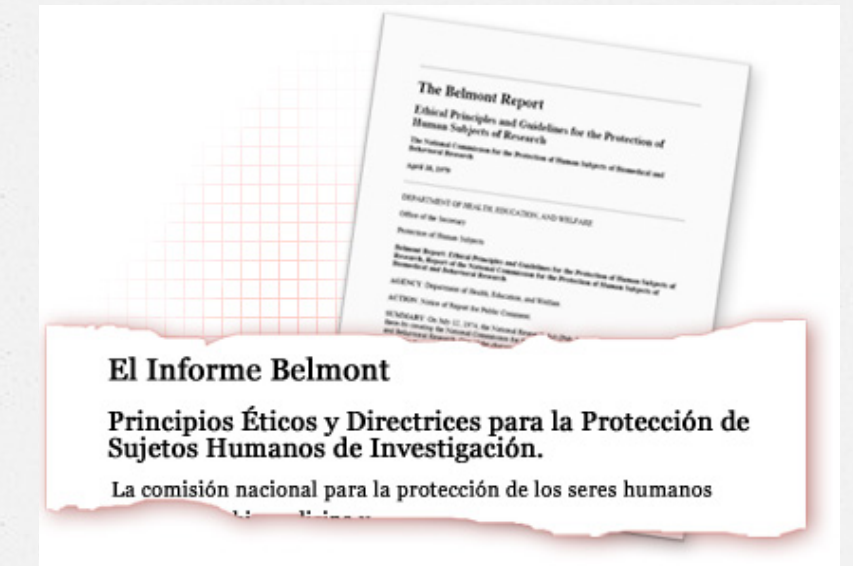

APLICACIÓ DELS PRINCIPIS ÈTICS BÀSICS EN LA RECERCA AMB PERSONES EN EL GRAU D'INFERMERIA

Montserrat Busquets¹, Carmen Terré¹, Nuria Codorniu², Montserrat Venturas², Rosario Oliver².
[1] Professores titulars Escola d'Infermeria, [2] Professores associades Escola d'Infermeria.
Universitat de Barcelona.

Introducció

En les ciències de la salut la recerca té la característica essencial de que el subjecte d'estudi és la persona.

Les infermeres són investigadores principals, participen en equips de recerca o intervenen en alguna fase d'una recerca. És imprescindible que adquireixin sensibilitat ètica, compromís vers les persones i que adquireixin la màxima Kantiana de que *"la persona sempre es un fi en si mateixa i mai un mitjà per altres propòsits"*.

Incloure els principis ètics de la recerca és un dels elements claus de la formació infermera. Cal introduir als alumnes, ja des de la formació bàsica, en el debat sobre els problemes ètics de la recerca de forma que apliquin els principis o les directrius ètiques en casos concrets i els tradueixin en conductes professionals.

Directrius per la recerca

Consell Internacional d'Infermeria (CIE)
Informe Belmont

- **Respecte a la persona:** consentiment, assegurar que es pot retirar de l'estudi quan vulgui
- **Beneficència:** valorar danys i beneficis per la pròpia persona i per properes generacions
- **No maleficència:** no produir un mal
- **Justícia:** equitat en la selecció de subjectes i universalitat dels descobriments
- **Veracitat-Honestedat:** Alertar possibles interessos
- **Confidencialitat:** amb la selecció dels subjectes i amb el maneig de dades

Mètode

L'objectiu és discutir l'aplicació dels principis ètics de l'Informe Belmont i de les Directrius per la recerca infermera del CIE. Es treballa amb 25 alumnes, en grups de 6 que analitzen casos clínics que plantegen situacions de recerca que generen conflicte ètic.

La tècnica d'ensenyament utilitzada és el debat, on la professora n'és la conductora, i consta de dos parts:

- Treball de grup autònom: Lectura, anàlisi dels documents i aplicació en un cas pràctic.
- Presentació oral de la resolució del cas i debat a l'aula.

El cas de la Roser

Roser és una dona de 58 anys hipertensa, amb dislipèmia i obesitat. Fa dos setmanes el metge de capçalera li va demanar una ecografia del tracte urinari perquè feia l'orina taronja.

La infermera, després de realitzar l'ecografia, la cita de nou per *"fer una nova prova per tenir més imatges"*. En realitat la segona prova forma part d'una recerca relacionada amb el diagnòstic de càlculs renals.

Conclusions

El debat a l'aula és un mètode que facilita la deliberació i la reflexió des d'un cas clínic.

A partir de principis generals l'alumne cerca comportaments professionals adequats i els defensa davant dels companys.

La confrontació d'idees permet facilitar la presa de decisions ètiques de forma consensuada i enriqueix l'aprenentatge.

La discussió en grup reduït facilita l'opinió fonamentada i la participació de tots els alumnes.

